

JUBILEUM STICHTING LESTARI

25 jarig bestaan Stichting LESTARI 1985 – 2010

Nieuwsbrief voorjaar 2010 | speciale editie | Secretariaat: De Wieken 125 – 1622 GT Hoorn – tel: 0229 249569 | www.stichtinglestari.nl | info@stichtinglestari.nl

Educatie Centrum

PAKEM U heeft het in het jaarverslag al kunnen lezen; het Educatie Centrum is af. Bouwen in Indonesië gaat anders dan wij in Nederland gewend zijn. Ben je bereid onderhands wat meer te betalen, dan gaat het sneller. Zo duurde het aansluiten van de elektriciteit eindelijk lang, omdat Lestari niet bereid was om aan deze corruptie mee te doen. De laatste berichten zijn dat de verhuizing gaande is. ‘We zijn even niet bereikbaar per mail,’ schreef Lestari op 26 april. Een paar jaar geleden gaf Lestari aan extra ruimte nodig te hebben. Het vijfde huis, Aiko werd gebruikt als kantoor en dat was zonde van de ruimte die anders voor opvang gebruikt kon worden. Er werden plannen gemaakt om een apart gebouw neer te zetten: een gebouw met kantoorruimte, computerlokaal, naaieslokaal, kleuteropvang, bibliotheek, enz. We startten de projecten ‘Computers’ en ‘Educatie Centrum’.

WILDE GANZEN steunde ons daarbij, zij vermeerderde de giften voor dit project met 70%. En nu dus is het feestelijke moment aangebroken; het centrum is klaar en zal binnenkort in gebruik genomen worden! Wij willen WILDE GANZEN nogmaals hartelijk danken voor deze financiële steun.

‘Les’ in weerbaarheid

JAKARTA Lestari vertelt: ‘We constateren dat de kinderen, vooral zij die klaar zijn met het beroepsonderwijs, geen initiatief nemen om naar een baan te zoeken. Ook al stimuleerden we ze volop, er gebeurde weinig op dat gebied. Dus ik dacht dat er iets van binnen moet ontbreken bij deze kinderen. Kennis en vaardigheden blijken niet genoeg.

Vervolg Saar de Beaufort

Indonesië telt ca. 235 milj. inwoners. Het is het vierde land ter wereld. De werkloosheid is hoog, vooral onder jongeren. Wel is er een tekort aan personeel met een beroepsopleiding. Het grootste deel van de beroepsbevolking heeft echter niet eens de basisschool afgemaakt. Het hebben van een opleiding geeft dus de meeste kansen op het vinden van een baan. De meeste ouders van de kinderen die in Pakem wonen zijn analfabeet en nooit naar school geweest. Deze kinderen krijgen door de Stichting LESTARI de mogelijkheid tot scholing en een kans in de maatschappij. De meesten van hen hebben deze mogelijkheid met beide handen aangegrepen. Velen van hen hebben na de basisopleiding ook nog een beroepsopleiding gevolgd. Daarnaast krijgen de kinderen in Pakem een vaste plek, liefdevolle verzorging en ontwikkelen ze sociale vaardigheden tijdens de character building course. Zelfvertrouwen en een opleiding bieden deze kinderen een kans op een betere toekomst. De vooruitgang die deze kinderen hebben geboekt ten opzichte van de generatie voor hen is immens en van onschatbare waarde. Zonder de donateurs van de stichting LESTARI waren deze kinderen net als hun ouders analfabeet gebleven en hadden ze weinig kansen in de maatschappij gehad. Daar komt nog bij dat de kinderen in Pakem vaak psychisch beschadigd zijn en soms ook fysieke gebreken hebben waardoor hun ouders niet voor hen kunnen zorgen. Dat de meeste kinderen uit Pakem het zelfvertrouwen hebben om een opleiding af te ronden mag opzichzelf al als een grote prestatie worden gezien. Dat de meesten van hen ook nog werk vinden is een topprestatie. *Saar Marseille de Beaufort*

Vandaar de training in weerbaarheid: *The Character Building Program* is zeer nuttig voor onze kinderen. Het duurt ca. 6 maanden. Het resultaat is zeer bevredigend. De eerste groep is klaar en allen hebben ze een baan gevonden. De tweede groep van 6 is nog in opleiding.’ Lestari schrijft: ‘Ik heb hen gezien en gesproken. Bij elk van hen zie ik verandering in hun houding. Ze hebben zelfvertrouwen, zijn vrolijk en dapper. De oplei-

Hoe is het met de kinderen van toen?

NAAM: Benbon Sibarani. Hij had het niet goed thuis en vertrok als klein jongetje naar Jakarta waar hij op straat leefde. Uiteindelijk bracht een vriend hem bij Aulia: ‘Tijdens mijn verblijf, leerde ik weer te voelen als een mens, wat ik lange tijd als dakloze niet had gedaan.’ Inmiddels is hij getrouwd en runt hij samen met zijn vrouw

een bedrijf in het maken van gordijnen. Benbon vertelt: ‘Als er in iedere stad in de wereld één of twee mensen als ibu Lestari en bapak Eddy zouden zijn, zouden er een heleboel daklozen met onvermoeibare liefde worden ondersteund en in plaats van als dief op straat te leven. Ik kan niets terugdoen, maar ik dank God voor de vriendelijkheid van ibu Lestari en bapak Eddy voor mij en voor al mijn vrienden in stichting.’

NAAM: Iwan Yohanes. Als kind leefde hij op de markt, hij poetste schoenen en verzamelde afval. Eenmaal bij Aulia ging hij naarschool en haalde zelfs de universiteit, die hij overigens niet afmaakte. Nu is hij getrouwd en heeft drie kinderen. Hij opende een aantal kraampjes en een kantine. Iwan vertelt: ‘Mijn droom is dat ik met het bedrijf een hoop banen kan creëren en dat de economische crisis geen invloed heeft op mijn bedrijf. Ik dank Aulia, die me zoveel ondersteuning gaf, zowel financieel, begeleiding als de zorg en geboden van maatschappelijk werkers van Aulia.’

ding is eind mei klaar.’ Lestari wil graag dat weerbaarheid dan onderdeel van de opvoeding wordt. Zo zijn ze o.a. bezig met het opzetten van een kleuterschooltje op eigen terrein. Hier kan dan op jonge leeftijd nog meer gewerkt worden aan o.a. de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook organiseert Lestari dat de social workers, de ‘moederfiguren’ getraind worden in het weerbaarder maken van de kinderen.

NAAM: Maman. Hij leefde op straat, waste auto’s en at restjes die hij bij restaurants vond. Via een vriend kwam Maman bij bij Aulia terecht. ‘Ik ging daar naar school, leerde lezen en schrijven en leerde over discipline. Maar ik schaamde me vanwege mijn leeftijd. Ik ging van school af en ik kwam weer op straat te wonen. Ibu Lestari kwam me halen, maar ik weigerde terug te gaan’. Nu leeft hij met zijn vrouw op straat en werkt als vuilnisophaler. Door economische problemen is hij genoodzaakt zijn eigen kinderen bij Aulia te brengen. Hun droom is een huis en dat de kinderen weer bij hen kunnen komen wonen. Maman: ‘Ik ben de Heer dankbaar voor de steun die we krijgen en kregen van ibu Lestari en bapak Eddy’.

NAAM: Suryanto. Bijna volwassen kwam hij bij Aulia. Hij leerde er voor automonteur. Hij kreeg werk bij een donateur die in Indonesië woonde. Toen deze terug ging naar Duitsland, werd Suryanto afvalverzamelaar, werkte zich op tot onderhoudsmonteur in een chocoladefabriek. Maar helaas ging de fabriek failliet. Daarna werd hij chauffeur van een motortaxi. Door maanden heel zuinig te leven heeft hij nu samen met zijn vrouw heeft hij een stuk grond kunnen kopen en er een huis op kunnen bouwen. Hij vond zijn moeder terug en hij zorgt nu voor zijn moeder en zus.

NAAM: Sumari. Hij leefde lange tijd als bedelaar op straat. Tot op een dag iemand hem vroeg of hij naar school wou. Zo kwam hij bij Aulia terecht. Na de middelbare school leerde hij voor monteur en chauffeur. Hij was enige jaren monteur, vrachtwagen- en buschauffeur tot hij een gezin kreeg en dicht bij zijn vrouw en twee kinderen wou werken. Hij heeft een eethuisje, waar hij zijn goederen verkoopt en hij heeft een stal met enkele koeien.

Wij bestaan 25 jaar

HAARLEM Penningmeester Peter Moraau: ‘Indonesië is een ontwikkelingsland en hoewel wij vaak een beeld hebben van een aangenaam klimaat, palmbomen en witte stranden is de werkelijkheid voor een groot deel van de bevolking vaak een andere. Niet alleen dat de levensstandaard er veel lager ligt dan bij ons, maar het ‘sociale vangnet’ is ook aanmerkelijk zwakker. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de moeilijke positie van alleenstaande of gescheiden vrouwen, het gebrek aan opvang voor (wees) kinderen en de toegang van armeren kinderen tot het onderwijs. Bij een bezoek van de broers te Velde in 1982 aan dat land maakten zij kennis met het werk van Lestari Prajasuta. Zij kent als geen ander de situatie aan de onderkant van de maatschappij. Haar eerste doel was het opvangen van weeskinderen en dan met name de jongere meisjes. Onze stichting was vrij snel in staat een huis te huren

Afscheid van een bevlogen secretaris

EINDHOVEN Op 1 april 2010 draag ik met een gerust hart het secretariaatoveraan mijn dochter Lies. Ik ben dan 19 jaar secretaris geweest. Het begon eigenlijk in 1982. Met drie andere broers en onze vrouwen logeerden wij in Jogya in het guesthouse van Ibu Ignatia Prajasuta. Zij hielp mij de resten van het Jappenkamp te bezoeken om mijn oorlogsherinneringen te verwerken. Ignatia vroeg als ‘tegenprestatie’ dat wij haar jongere zus, Lestari, financieel zouden steunen bij haar werk

voor de opvang, waar jaarlijks tussen de 30 en 80 kinderen een plek konden vinden. Naast onderdak was het belangrijkste dat Lestari en haar staf gaven vooral liefde en aandacht. Het gaat hier immers om kinderen die verstoten en achtergelaten zijn. In de loop der jaren zijn ook oudere kinderen, bijvoorbeeld gehandicapt, of alleenstaande moeders opgevangen. Ook werden wel kinderen opgevangen van ouders die tijdelijk niet voor hun kinderen konden zorgen, bijvoorbeeld tengevolge van werkloosheid of ernstige ziekte. Na enkele jaren verhuisde Lestari met haar werk naar het goedkopere Jogjakarta. Daar ontwikkelde zij de gedachte aan een eigen huis. Zij vond het vooral belangrijk dat de kinderen later zouden kunnen terugkomen naar het huis waar ze waren opgegroeid en, zeker in hun turbulente leven, een vaste plek als ankergrond konden aanwijzen. Voor onze stichting was de over-

gang naar een locatie in eigendom een risicovolle stap: wij zouden nu niet meer als kleine steunstichting jaarlijks geven wat er binnenkwam, maar ook verantwoordelijkheid krijgen voor continuïteit en verplichtingen aangaan. Maar, zoals wel vaker gebeurde als er zich een probleem aandeede, er ontstond plotseling een kans door de donatie van een flink startkapitaal door een donateur. Of, zoals Lestari altijd zegt ‘The Lord will provide’. Als locatie koos ze voor Pakem, een dorpje benoorden Jogjakarta. De grond was daar nog goedkoop en de kinderen konden in een rustige omgeving afstand nemen van de drukte van de grote stad. Inmiddels is de grond, met hulp van de Duitse en Japanse giften en instellingen als WILDE GANZEN geheel bebouwd met opvanghuizen en het recentelijk gereeliseerde Educatie Centrum. Meer daarover op pagina 4, kolom 1 *Peter Moraau*

Het ‘nieuwe’ bestuur

THOLEN Voorzitter *Matjo van Liere* vertelt dat hij zelf in april 2007 lid van het bestuur werd: ‘Toen ik erbij kwam bestond het bestuur uit 4 leden inclusief mijzelf. Sindsdien is er nogal wat veranderd in de samenstelling. Vooral het laatste jaar zijn de veranderingen groot. Wij zijn nu met vijf leden, wat voor een democratische besluitvorming goed is. Van de oudgedienden is alleen Peter Moraau nog lid. Na het vertrek van Frank van Zeldert, om gezondheidsredenen, en het afscheid van secretaris Henk te Velde bestaat het nieuwe bestuur naast de voorzitter nu uit Peter Moraau als 1e penningmeester. Hij krijgt steun van nieuweling Cees Kom als 2e penningmeester. Lies te Velde volgt haar vader Henk op als secretaris. Onlangs heeft het bestuur Gerrie van der Ven verwelkomd. Zij wordt 2e secretaris en ondersteunt Lies. Wij hebben dus een vrij nieuw bestuur, maar het werk gaat onveranderd door. En... nieuw bloed geeft altijd een frisse kijk op de ontwikkelingen en besluitvorming’.

Het doel van stichting LESTARI is in Nederland geld inzamelen voor projecten op Java, Indonesië, die onder leiding staan van mevrouw Lestari Prajasuta.

Lestari doet haar werk vanuit de Indonesische stichting Yayasan Aulia, een oud Arabisch woord, dat ‘een nieuw begin’ betekent. 100% van de giften komt ten goede aan de projecten.

‘Elk kind dat een betere kans in de maatschappij krijgt is er één’

Het secretariaat

HOORN M.i.v. 1 april 2010 is het secretariaat van stichting LESTARI verhuisd van Eindhoven naar Hoorn. Het nieuwe adres is: De Wieken 125, 1622GT Hoorn, tel: 0229 249569. Het mailadres is ook veranderd en is nu: info@stichtinglestari.nl De website blijft onveranderd: www.stichtinglestari.nl

Agenda

3 OKTOBER 2010: Lestari is eind september twee weken in Nederland. Wie haar graag wil ontmoeten is op **zondag 3 oktober** vanaf 16 uur van harte welkom op onze **JUBILEUMBORREL**, het adres: Lingskamp 34, 1251 JK Laren. Wilt u Lestari op een ander moment ontmoeten, neem dan contact met het secretariaat op. Meer informatie over de komst van Lestari vindt u op onze site: www.stichtinglestari.nl

27 JUNI 2010: Een Indonesische motorgroep houdt net als in 2009 weer *Aulia Ride-out sponsorrit*, in de omgeving van Arnhem t.b.v. stichting LESTARI en yayasan AULIA. Meer informatie over de motorrit vindt u op onze site: www.stichtinglestari.nl

Lees verder op pagina 3 kolom 1

Lestari aan het woord

PAKEM Lestari schrijft ons: ‘Onze rijkdom is onze liefde. Al 25 jaar is stichting Lestari in staat om Aulia te ondersteunen bij het helpen van afgewezen kinderen. Al 25 jaar lang!! Terima kasih, dank u!! Wie zitten er achter stichting Lestari? Het antwoord is: onze geliefde donateurs, U! Uw rijkdom is uw liefde voor onze kinderen. Wij, Aulia, hebben niet veel, maar de liefde is met ons. Dus zijn we rijk! Wij hebben tantes, ooms, oma’s, opa’s, broers en zusters die veel van ons houden! Door u kunnen ‘wij’ de kinderen helpen zich te ontwikkelen en gezond op te groeien. Door u waren ‘wij’ in staat grond te kopen en huizen te bouwen. Terima kasih banyak, heel hartelijk dank! Wij, Aulia, stichting LESTARI en donateurs zijn rijk omdat we afgedankte kinderen onze liefde kunnen geven. Van harte gefeliciteerd! *Much much love, Lestari*

Raad van Toezicht

AERDENHOUT Voorzitter Herman Marseille vertelt: ‘Vanaf het begin gold de regel dat ontvangen donaties voor 100% naar de opvang van kinderen ging. De stichting, die op kleine schaal begon, is gegroeid tot een jaarlijks bestand van donaties dat de opvang van een 60-tal kinderen toelaat. Toezicht houden op de gang van zaken betekent voor de stichting LESTARI speciaal: 1. Streven naar een kleinschalige opzet van het werk in Indonesië om het persoonlijke karakter van het werk te behouden. 2. Zorg voor het behoud van de giftenstroom op het bestaande niveau en het daarmee samenhangende belang de ANBI-status te behouden. 3. Controle dat de stroom van donaties in Nederland voor de volle 100% besteed worden voor de opvang van straatkinderen in Indonesië. 4. Adviesring van het Bestuur waar nodig. 5. Eén van de leden van de Raad van Toezicht (RvT), woonachtig in Jakarta, onderhoudt het contact op het lokale niveau. De contacten tussen Bestuur en RvT vinden naar behoefte plaats. Eens per jaar wordt gezamenlijk vergaderd waarbij onder meer het jaarverslag van de stichting wordt behandeld.’ *Herman Marseille*

Oprichters Berend Mulder en Arie te Velde

AMSTERDAM Wilko Mulder vertelt over zijn vader Berend: ‘Mijn vader Berend Mulder, oud militair (eerste politionele acties te Indonesia) had een groot hart voor Ignatia Prajasuta en haar zus Lestari. Voordat de stichting LESTARI opgericht werd, heeft mijn vader jarenlang (financiële) steun gegeven aan de (straat)kinderen die door Lestari verzorgd werden. Dit heeft mij als kind en als volwassene altijd diep geraakt, mede omdat mijn vader samen met Arie te Velde er voor gezorgd heeft dat de stichting LESTARI bestaansrecht kreeg. Ik heb mijn vader ervaren als een bescheiden man, met een hoge emotionele intelligentie. Tot op de dag van vandaag mis ik hem

en voel ik mij nog steeds diep met hem verbonden, omdat ik een deel van hem ben. Op het moment dat de stichting LESTARI “volwassen” werd trad mijn vader terug. Mijn vader was ervan overtuigd dat zijn werk was volbracht en dat de bestuursleden van de stichting Lestari voor ALTIJD het goede en liefdevolle werk zullen blijven vormgeven. Iedere investering in mensen geeft kracht en moed om elkaar het beste te geven. Hierdoor zijn en blijven wij met elkaar verbonden. Op bewust en (onderbewust) niveau vanuit een eenheidservaring die de stichting LESTARI heet.’ **GRONINGEN** De dochters Inge en Maja te Velde vertellen over hun vader, Arie: ‘Als mijn vader,

Mijn verblijf van drie maanden bij Aulia

PAKEM ‘In de zomer van 2008 heb ik drie maanden in het kindertehuis in Pakem gewoond als vrijwilligster. Ik wist niet wat ik kon verwachten. Het werd een onvergetelijke ervaring. Op het vliegveld wachtte Lestari me op en ik voelde me meteen thuis bij haar. Ze had heerlijke vruchten meegenomen. Ik keek mijn ogen uit en algauw kwamen we bij de vijf prachtige huizen. Kinderen speelden slagbal. Ik dacht meteen: ‘hier wil ik blijven!’ Alleen twee volwassenen en enkele leeftijdsgenootjes spraken Engels. Hoe kon ik de kinderen spellerjes leren met mijn paar woordjes Indonesisch? Met gebaren en geintjes kreeg ik de kinderen mee. Door goed te kijken en gewoon mee te doen daagde ik hen uit en leerde hen jongleren en andere spelletjes. Met de oudere kinderen organiseerde ik disco. Iedereen danste op een gegeven moment rond. Echt

PLEZIER! In het begin noemde ze me netjes tante Wieke, maar al gauw spraken we ons eigen taalje. Een keer in de week gaf ik les in computerkunde, Engels en Nederlands. Teksten van Marco Borsato spraken én zongen we. Maar ook spraken we over seksualiteit en over Nederland. Soms had ik het wel moeilijk met de andere cultuur. Het tempo is traag en afspraken maken lastig. Er bruisen toen zoveel ideeën door mijn hoofd. Achteraf bekeken heb ik toch wel veel nieuwe dingen kunnen aanbieden. Verder hebben we pannenkoeken gebakken en nieuwe recepten uitgeprobeerd. Fietstochtjes waren een feest. Met een sociaal werker kon ik sloppenwijken bezoeken. Hier sprak ik met vrouwen over hun verschrikkelijke armoede. Ik ontdekte bij de zwemles van de kinderen dat de mensen in de schaduw gaan zitten omdat ze zo wit mogelijk

Arie te Velde, over Lestari praatte vertelde hij als eerste dat hij het zo fijn vond dat er geen reclame werd gemaakt, er geen fondsen werden geworven behalve in eigen, kleine kring. Hij noemde met groot ontzag en plezier een paar voorbeelden van dat er geld voor iets nodig was en dat er op precies het juiste moment het juiste bedrag door iemand werd geschonken. Hij had er het volste vertrouwen in dat als er geld nodig was, het wel zou komen. God geeft wat we nodig hebben. Dit was in overeenstemming met de opzet van Lestari’s werk, de manier waarop Lestari werkt. En papa, hij vertrouwde haar volledig. Arie was een serieus en gewetensvol mens. Hij gaf het beste van zichzelf. Tot het allerlaatst heeft hij zich ingezet voor de Stichting LESTARI.’

willen blijven. De Prambanan was prachtig, maar het allermooiste was toch dat ik de hele dag met de kinderen en de leiding leefde en het dorp leerde kennen. Door het samen zijn ben ik hun cultuur beter gaan begrijpen. Ik heb gezien, hoe de kinderen reageren op nieuw speelgoed. Ik heb met hen gehuild toen de vader van de baby vanwege honger stierf. Ik heb ontdekt hoe blij mensen kunnen zijn met iets simpels. Met veel gevoel denk ik aan Aulia terug. Met Suhana en Lala, spreek ik nog via facebook. Ik ga hen zeker weer zien!’ *Wieke van der Ven, studente ALO*

Bijzondere giften

WAARLE Een inwoner van Waalre, een vriendelijk dorp ten zuiden van Eindhoven, maakt regelmatig porties heerlijke mi-hun en verkoopt deze aan een kleine kring geïnteresseerde particulieren. Zij geven, wanneer ze aan de beurt zijn, hun pannetje af en kunnen die later gevuld weer ophalen. De opbrengst gaat, via de Diakonie, naar een goed doel. Vorig jaar waren wij de gelukkigen en kregen wij maar liefst ruim € 700. We zijn erg blij met dit mooie initiatief! Hartelijk dank daarvoor.

Met dank aan

HOORN Dank aan *Harm te Velde*, voor het helpen met de layout, en *Maxwan architects* voor het kosteloos drukken van deze krant.

Vervolg Henk te Velde

Arie overleed op 28 april 1991 na een ziekbed van een paar dagen. Op zijn begrafenis kreeg ik een innerlijke aandrang om me bij het bestuur aan te bieden als secretaris. Ik zou dat jaar zelf met de VUT gaan en kreeg dus meer vrije tijd. Later vertelde Corrie, de vrouw van Arie, dat hij op zijn sterfbed tegen haar gezegd had: Zou dat niet iets voor Henk zijn? In 1993 logeerde ik een week bij Lestari om over haar schouder mee te kijken hoe zij werkte. Ik ontmoette daar de “zeefmannen”. Deze “oud-straatjongens” zeefden uit sloten met een groot vergiet waardevolle spullen, zoals munten naast een telefooncel. Na afloop van een demonstratie toonden zij mij trots hun identiteitsbewijs, waar Lestari voor gezorgd had. Lestari merkte, dat straatmeisjes in het moslimland Indonesië haar meer nodig hebben dan straatjongens. Daarom heeft zij haar werk verlegd naar de opvang van straatmeisjes en (hun) baby’s. Voor mij was één van de hoogtepunten Project Arie. In 1998 vroeg Lestari schuchter of wij haar konden helpen aan een eigen plek voor de kinderen. Ze verhuisde regelmatig vanwege de huursverhogingen, de kinderen verdienden een vaste plek, zei ze. Wij wilden toen geld lenen bij de bank, maar Lestari wilde beslist niet, dat wij ons voor haar in de schulden zouden steken. Nog geen maand later kregen wij van een begunstiger een grote gift, waarmee Lestari bouwgrond kon kopen en het eerste huis van laten bouwen. Zij vertelde, dat deze grote gift voor haar het bewijs was, dat The Lord haar project goedkeurde. Met hulp van een Duitse groep particulieren, een lid van de Japanse ambassade en WILDE GANZEN is de grond bebouwd. Lestari is altijd open en bescheiden gebleven. Elk jaar stuurt zij een heldere verantwoording van haar uitgaven. Ik heb mij wel eens afgevraagd, waarom ik zo van dit secretariaat heb genoten. Natuurlijk vanwege de unieke persoonlijkheid van Lestari en haar toegewijde staf. Maar toch ook omdat wij zo ontzettend lang van Nederlands Indië als kolonie hebben geprofiteerd, dat het hoog tijd werd om op een verantwoorde manier iets terug te doen. *Henk te Velde*

Het dagelijks leven, offeren in Pakem

ROTTERDAM Op de dag van het offerfeest regent het. Niet hard, maar zoals op een Nederlandse herfstdag die weigert droog te worden. Toch hard genoeg om het gezamenlijk gebed van de dorpsbewoners op het voetbalveld versneld af te werken. De regenvariant moet het doen zonder uitgebreide beschouwingen van de imam. De gelovigen lijken het niet erg te vinden, ze spoeden zich lachend terug naar huis of naar de moskee. Ik ontwijk de overbeladen scooters. Halfnat kom ik aan bij de groenwitte moskee waar een onafgebroken *Allah-uh akbar* uit de luidsprekers schalt. Ik ruik en zie het vee. De afgelopen twee weken waren koe en schaaft plotseling overal in het anders zo dierloze drukke straatbeeld van een stad als Yogyakarta. Op plaatsen waar je normaal gesproken je tandpasta koopt, kon je nu in een moeite door je offer aanschaffen. De kinderen komen op me afgerend. “Oom, oom” roepen ze, “heb je het al gezien?” Ze onder-

Een kijkje in de Indonesische Cultuur Door Saar Marseille - de Beaufort (RvT)

JAKARTA Mijn naam is Saar de Beaufort, ik woon sinds 2001 met mijn echtgenoot, Oene Marseille, en twee kinderen in Jakarta. Sinds 2008 ben ik vertegenwoordigster van de Stichting LESTARI in Jakarta. Ik heb het genoeg regelmatig te overleggen met ibu Lestari over ideeën die de kwaliteit van het leven van de kinderen in Pakem kunnen verbeteren en die de continuïteit van de stichting LESTARI kunnen waarborgen. Elke ontmoeting met ibu Lestari is een bron van positiviteit en menselijke warmte.

steunen hun vraag door hun hand langs hun eigen hals te halen en kijken me daarbij afwachting aan. Op het veldje naast de moskee staan twee witte koeien onrustig aan een touw te trekken. Iets naar rechts ontdoen mannen een schaaft langzaam van zijn vacht. Ze trekken hard en geleidelijk komt de vieze wol los van het vlees. Er blijft weinig over van het schaaft nu vlees en vacht gescheiden zijn. Een achterpoot wordt losgesneden en op bananenbladeren voor de moskee gegooid. Dit zal straks verdeeld worden onder de armen. De kinderen kijken gefascineerd toe. Zij genieten zichtbaar van de klank van messen die worden geslepen. Dit doorbreekt de dagelijkse sleur. Ik schrik op als een van de mannen-met-de-messen mij vraagt of ik het even wil proberen terwijl hij tegelijkertijd het schaaft bijna in mijn gezicht duwt. Ik weet niet hoe snel ik weer een paar stappen terug moet doen. Een kind van een jaar of acht houdt de kop van een schaaft vlak voor het hoofd van zijn vriendje, ze lachen. Op de plaats van de koeien is een lichte vorm van chaos uitgebroken. De mannen en kinderen proberen een nerveuze koe in de juiste positie te duwen. Na tien minuten sjoeren, trekken, duwen en trappende koeienpoten ontwijken, ligt de koe in de gewenste positie. Het door de kinderen gemaakte gebaar van zo-even kan nu werkelijkheid worden op de hals van de koe... Vanavond eet Pakem vlees. Het is feest. *Cees Kom.* (Cees en zijn vrouw hebben enkele maanden in Pakem gewoond en gewerkt.)

Het eerste Indonesische gezegde dat ik leerde was “jam karet” dat letterlijk “tijd is rubber” betekent. Verwacht dus niet dat als je iemand uitnodigt in Indonesië de genodigden precies op tijd zullen zijn, maar ze komen altijd. Er schuilt meer in dit gezegde. Het betekent ook dat de dingen gaan zoals ze gaan en verwelkom dat. Als ik ‘s ochtends met mijn kinderen naar school fiets, komen we langs een kleine warung op de hoek van onze straat. De warung wordt gerund door een jong echtpaar dat drie meisjes heeft. Het

Eddy Hidayat

JAKARTA Collega van Lestari, Eddy, in Jakarta schrijft ons: ‘Beste vrienden van Stichting LESTARI (LS), allereerst wens ik u een gelukkige 25ste verjaardag toe. God zegene u altijd. Al 25 jaar is voorbij gegaan, wat een lange tijd! LS en Aulia zijn partners met een zeer emotionele relatie. Omdat LS lange tijd echte steun heeft gegeven, kunnen we zeggen dat zij de “vroedvrouw” van Aulia is. Uw hulp heeft bijgedragen aan de steun voor veel arme, verworpen kinderen in Indonesië. Afgewezen kinderen die weinig Liefde kregen,

de belangrijkste basis is van het menselijk leven. De opvanghuizen die u mogelijk heeft gemaakt gaf de kinderen het gevoel van vrede en bescherming tegen slechte invloeden. Ik verzeker u dat wij ervoor zorgen dat uw hulp niet nutteloos is en ooit zal worden, maar zijn doel bereikt; een betere toekomst en meer kansen voor deze kinderen. Uw steun sterkt ons en het is een eer uw vertrouwen te voelen. Het motiveert ons om mensen te dienen ongeacht hun situatie. Ik bid dat elk lid en donateur van LS gezegend is door God, dag en nacht. Ik dank u. *Eddy, mede oprichter van stichting Aulia*

oudste meisje (7 jaar oud) woont bij opa en oma in de kampung, op twee dagen reisafstand van Jakarta. Dit oudste meisje kan daar naar school omdat de scholen in Jakarta te duur zijn. De jongste twee kinderen zijn nog “thuis”. Het gezin woont in de warung die ongeveer 2x1 meter groot is. ‘s Avonds hangen ze een hangmatje op voor de kinderen en ze wassen zich op het stoepje naast de warung. Ze zijn altijd vrolijk. Hun grootste geluk is dat ze een baan en inkomsten hebben.

Lees verder op pagina 4 kolom 2